

ЩЕПЛЕННЯ ОБ'ЄДНУЄ ДОНЕЧЧИНУ

Об'єднує словом та довірою
Вакцинація критично важлива
в умовах війни

**КОМУНАЛЬНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО
СЛОВ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
«ЦЕНТР ПЕРВИННОЇ МЕДИКО-САНІТАРНОЇ
ДОПОМОГИ
МІСТА СЛОВ'ЯНСЬКА»**

Амбулаторія №1

**84100, Донецька область, м. Слов'янськ,
вулиця Банківська 85,
код за ЄДРПОУ 37803279**

ПЛАН:

1. Ключові аспекти: Довіра до офіційних джерел (МОЗ, ВООЗ) забезпечує впевненість у якості та безпечності вакцин.

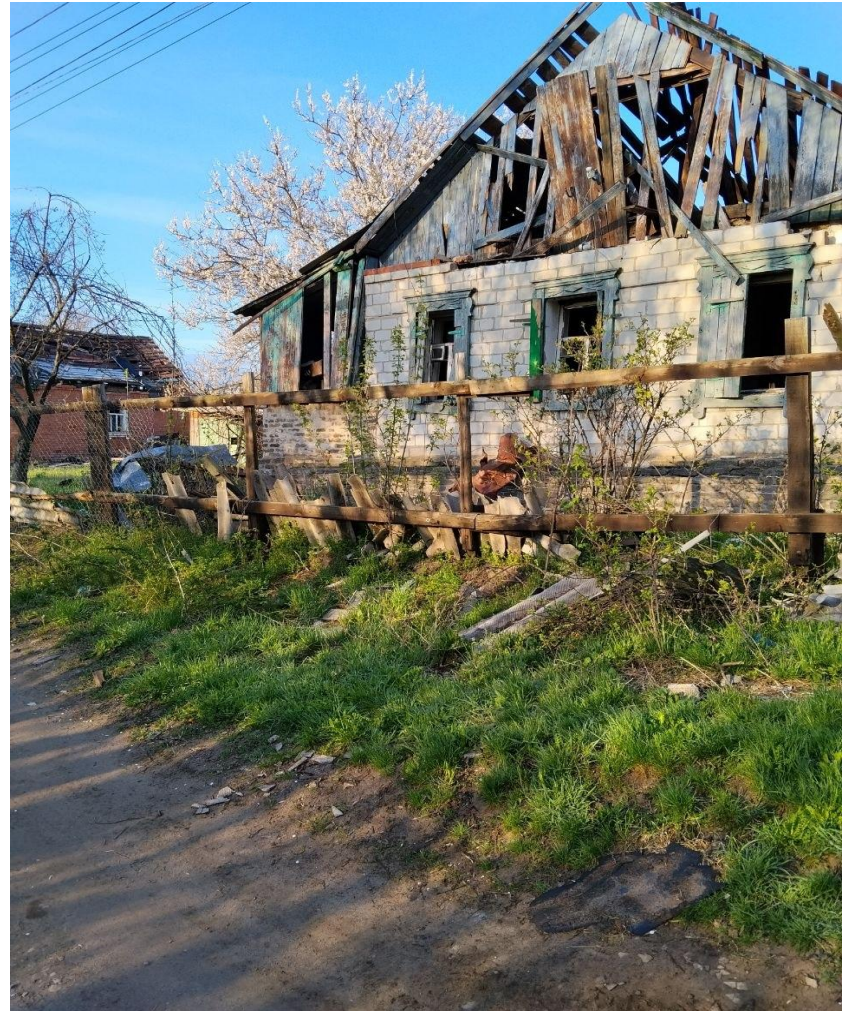
2. Вакцинація - це довіра до науки, яка захищає не лише одну людину, але і всю спільноту.

3. Важливо відкрито обговорювати питання вакцинації, будувати довіру між лікарями та пацієнтами, для зменшення сумнівів.

4. Правдиві факти про щеплення допомагають уникнути міфічної (неправдивої) інформації та прийняття обґрунтування рішення.

ДОВІРА ДО ОФІЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

- За час чотирьох років повномасштабної війни в Україні довіра до вакцинації зросла понад 80 % (такі дані показало опитування ЮНІСЕФ, проведено разом із МОЗ)

- 82 % людей в 2026 році позитивно ставляться до вакцинації, ніж у 2023 році цей показник становив 67%, а 85% опитуваних переконані, що щеплення дієві та безпечні, порівняно з 75% у 2023 році.

- З 1 січня 2026 року у календар щеплень додано вакцинацію проти вірусу папіломи людини (ВПЛ) для дівчат 12-13 років.

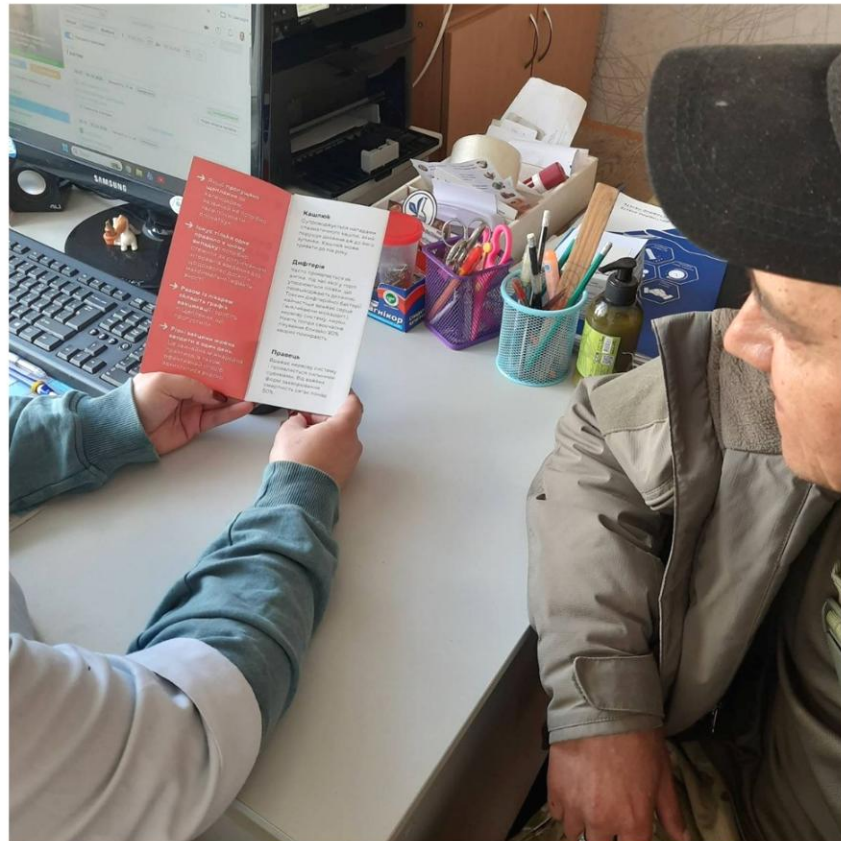

- Опитування показало, що 79 % батьків та опікунів знають про ВПЛ, проте не всі розуміють зв'язок вірусу з онкологією. Тому основним мотиватором вакцинації є профілактика онкозахворювань.

- Також війна вплинула на перегляд населення України, щодо вакцинації проти правця та дифтерії у зв'язку з підвищенням травмування під час обстрілів на території України, погіршення санітарних умов та підвищеного скупчення людей в укриттях та транспорті під час евакуації

ВАКЦИНАЦІЯ - ЦЕ ДОВІРА
ДО НАУКИ, ЯКА ЗАХИЩАЄ
НЕ ЛИШЕ ОДНУ ЛЮДИНУ,
А І ВСЮ СПІЛЬНОТУ. ЦЕ
ПЛАНУВАННЯ ЗДОРОВ'Я
ТА МАЙБУТНЬОГО
УКРАЇНИ

Вакцинація - це особистий захист і внесок у колективний імунітет, що є критично важливими в умовах війни, загроз поширення інфекції і навантаження на систему охорони здоров'я.

- **Вакцинація** - найефективніший спосіб захисту від інфекційних захворювань. Імунна система реагує на введену вакцину, роблячи імунітет проти інфекції і таким чином формує захист проти хвороби. Масова вакцинація створює колективний імунітет, який не дає відбутися спалахам і переростати в епідемії та захищає тих, хто не може отримати щеплення через протипоказання.

- **Вакцинація** - це внесок у безпеку спільноти. Вакцинація - це про особистий захист, і про громадське здоров'я. Коли кожен вакцинується, то формується колективний імунітет, що захищає всіх. Як і з правилами дорожнього руху: якщо всі їх дотримуються, рівень безпеки на дорозі зростає для всіх. Вакцинація дає прогнозований захист, знижуючи ризики для вас і тих хто поруч

ВІДКРИТЕ ОБГОВОРЕННЯ ПИТАННЯ ВАКЦИНАЦІЇ МЕДПРАЦІВНИКІВ З ПАЦІЄНТАМИ ОСОБЛИВО ВАЖЛИВО В ПЕРІОД ВІЙНИ.

- **Вакцинація під час війни є критично важливою для захисту від інфекцій (правця, дифтерії, кору, поліомієліту, гепатиту та туберкульозу) в умовах скуплення людей та зниження імунітету. Зробити щеплення можна у будь-якому державному медичному закладі, незалежно від місця реєстрації та підписаної декларації.**

ЯК ЗМІНИВСЯ КАЛЕНДАР ЩЕПЛЕНЬ В УКРАЇНІ

✕ Порядковий номер дози вакцини у відповідному віці

БУЛО

СТАЛО

Туберкульоз

на 3-5 добу **1** на 2 добу

Гепатит В

на 1 добу **1** у 2 місяці
у 2 місяці **2** у 4 місяці
у 6 місяців **3** у 6 місяців
4 у 1,5 роки

Кашлюк
Дифтерія **Д**
Правець **П**

у 2 місяці **1** у 2 місяці
у 4 місяці **2** у 4 місяці
у 6 місяців **3** у 6 місяців
у 1,5 роки **4** у 1,5 роки
з 6 років кожні 10 років **Д,П** з 6 років кожні 10 років ревакцинація

Поліомієліт

у 2 місяці **1** у 2 місяці
у 4 місяці **2** у 4 місяці
у 6 місяців **3** у 6 місяців
у 1,5 роки **4** у 1,5 роки
у 6 років **5**
у 14 років **6**
ІПВ у 6 років

ІПВ
інактивована
поліомієлітна вакцина

ХіБ-інфекція

у 2 місяці **1** у 2 місяці
у 4 місяці **2** у 4 місяці
у 1 рік **3** у 6 місяців
4 у 1,5 роки

Кір
Паротит
Краснуха

у 1 рік **1** у 1 рік
у 6 років **2** у 4 роки

ВПЛ-інфекція

1 у 12-13 років (дівчата)

Інфографіку створено за даними Міністерства охорони здоров'я, «Слово і діло» станом на 5 грудня 2025 року

СЛОВО І ДІЛО

○ **Обов'язкові щеплення:**
гепатит В,
БЦЖ, кір,
краснуха,
паротит,
дифтерія,
правець,
кашлюк,
поліомієліт,
Хіб-інфекція

ЧОМУ ПОТРІБНА ОСОБЛИВА УВАГА ПІД ЧАС ВІЙНИ:

Ревакцинація дорослих від дифтерії та правця вкрай важливі через ризик травм

Для дітей : КПК, поліомієліт, туберкульоз, щоб уникнути спалахів хвороб.

КПК

(КІР, ПАРОТИТ, КРАСНУХА)

- ⦿ **Вакцинуються згідно календаря щеплень в 12 місяців та 4 роки (з 2026 року), раніше у 6 років.**

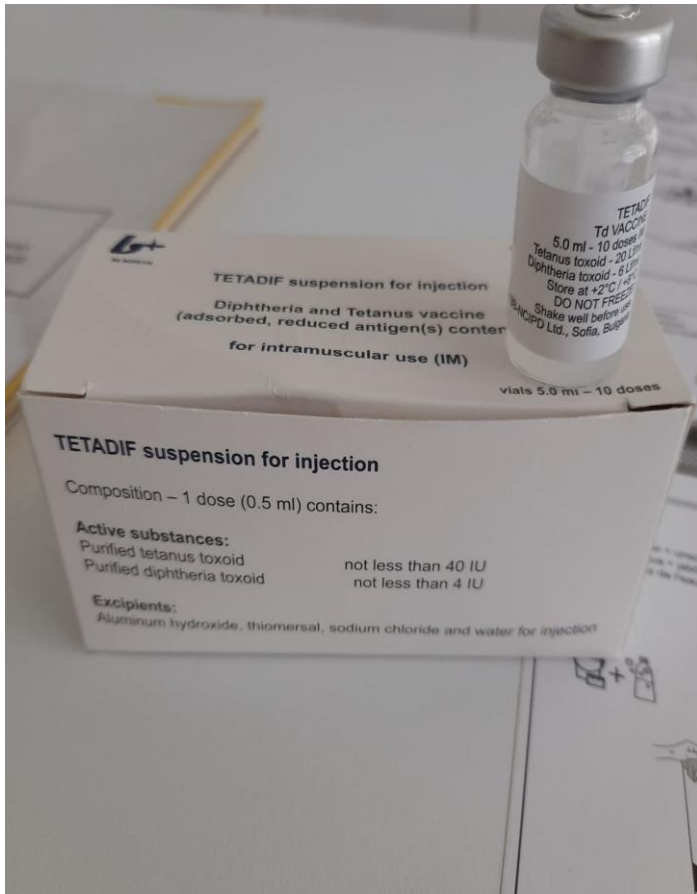
- **Важливо для захисту від спалахів інфекцій, які швидко поширюється в умовах скупчення людей (укриття, евакуація) та через погіршення санітарних умов.**

ПРИЧИНИ ВАКЦИНАЦІЇ:

- **- високий ризик інфекції**
- **- захист від «іmunної амнезії» (пригнічення імунітету та ураження іншими хворобами)**
- **- відсутність лікування (лікування проти кору не існує, лише вакцинація)**
- **- запобігання ускладнень (пневмонія, енцефаліт, як наслідок інвалідність та смерть)**
- **- уникнення навантаження на медиків.**

АДПМ

- **Вакцинуються згідно календаря щеплень в 2, 4, 6 та 18 місяців, 6 та 16 років, далі кожні 10 років. Захист дорослих: Дорослі мають ревакцинуватися кожні 10 років (у 26, 36, 46 років і далі)**

- Критично важливо через різке зростання ризику травм (осколкові поранення, брудні рани), що ведуть до інфікування правцем, а також через високу ймовірність спалахів хвороб у місцях скупчення людей.

Ризики правця: Уламки металу та дерева, ржаві цвяхи, ґрунт в ранах. Летальність від правця без щеплень 70%.

Загроза дифтерії: В умовах скупчення людей (укриття, евакуація) ризик поширення інфекції зростає. Дифтерія передається повітряно-крапельним шляхом і є смертельно небезпечною.

ГЕПАТИТ В

Вакцинація проти вірусу гепатиту В особливо важлива у період війни через ризик необхідності переливання крові та операцій. А також контакту з кров'ю в екстремальних умовах на місці прильотів, на полі бою т.щ допомагаючи при пораненнях.

БЦЖ

- **БЦЖ є критично важливим для захисту дітей від важливих смертельних форм туберкульозу. В умовах стресу, скупчення людей в укриттях та переміщеннях населення ризик зараження зростає, а вакцинація на 90% захищає немовлят від ураження мозку та інших органів.**

ЧОМУ ВАЖЛИВА ВАКЦИНАЦІЯ:

- **Високий ризик інфекції (війна створює умови для швидкого поширення туберкульозу через перебування в замкнутих приміщеннях)**
- **Захист найменших (вакцинація на 3-5 добу життя)**
- **Запобігання ускладненням (запобігання розвитку важких форм туберкульозу та менінгіту)**
- **Додатковий імунітет (БЦЖ стимулює імунну систему та підвищує стійкість організму до інших інфекцій)**

ПОЛІОМІЄЛІТ

- ***Під час війни є критично необхідним для запобігання спалахів інфекції, яка спричинює невиліковний параліч. Воєнні дії, скупчення людей в укриттях, міграція та складні санітарні умови значно підвищують ризик швидкого поширення вірусу, від якого не існує ліків.***

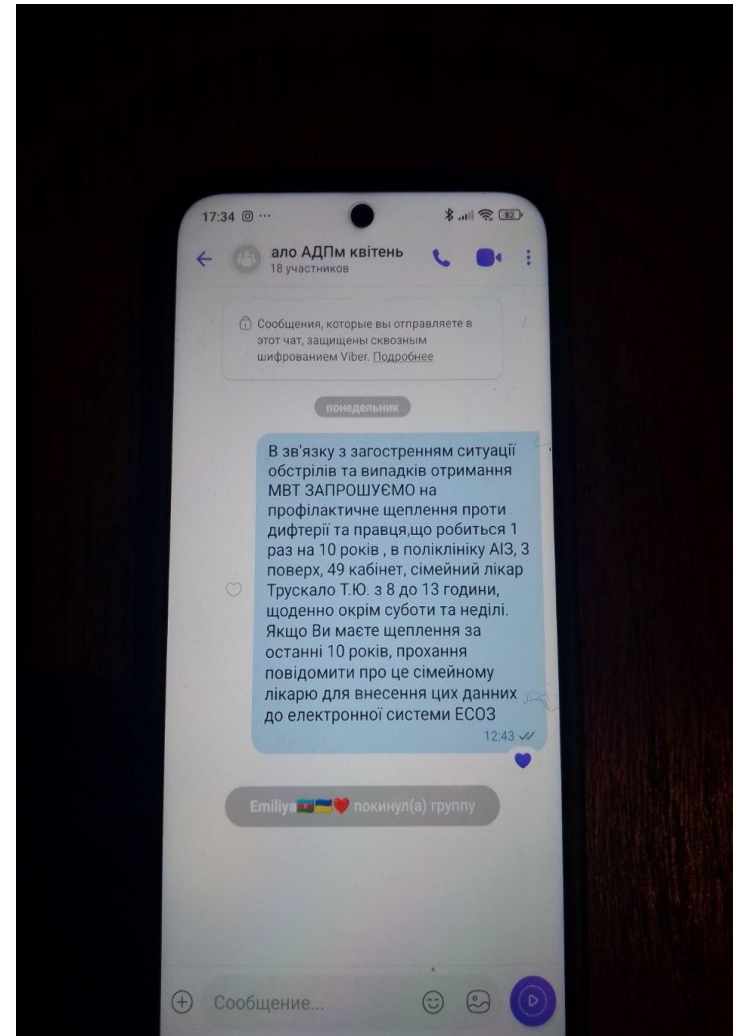
ЧОМУ ВАЖЛИВА ВАКЦИНАЦІЯ:

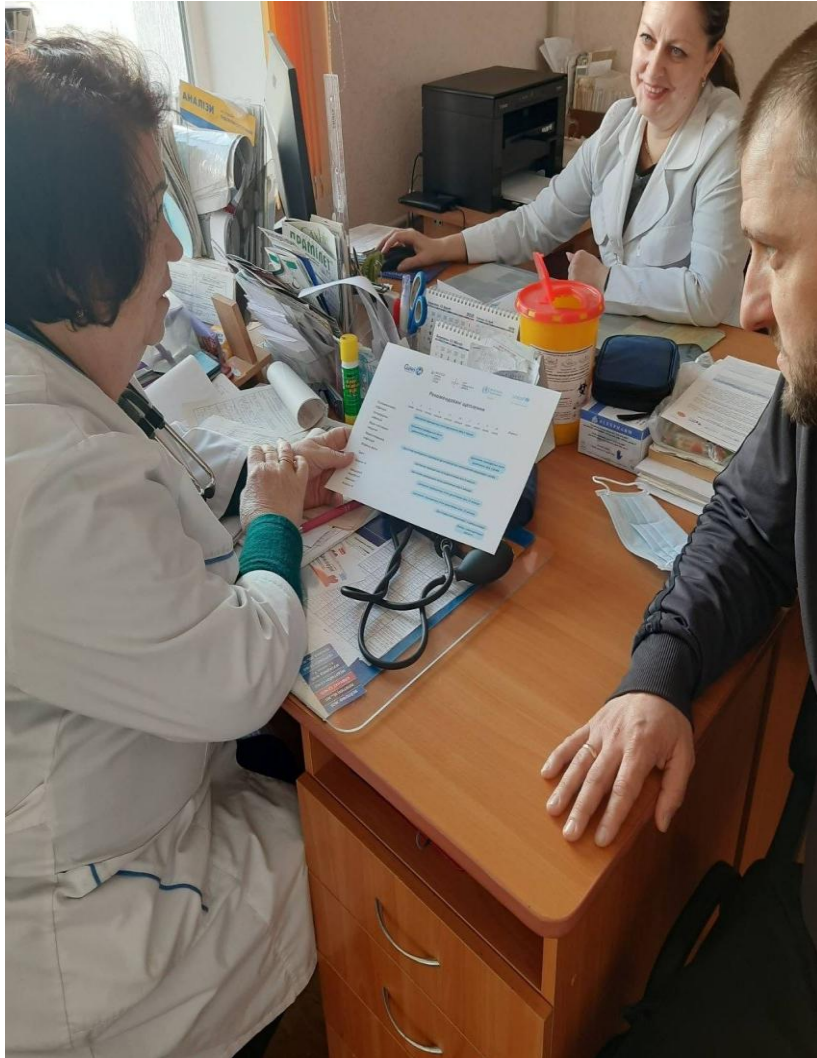
- Ризик паралічу (поліомієліт невиліковний)
- Висока заразність (вірус легко передається через брудні руки, воду та продукти, що є критичним при обмеженому доступі до гігієни)
- Безсимптомне носійство (у 70% випадків хвороба непомітна, але інфікована людина поширює вірус)
- Захист під час міграції

ПІДХОДИ ЩОДО ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ВАКЦИНАЦІЮ:

- **Загальні (надання одного і того ж повідомлення будь-кому)**
- **Цільові (індивідуальні повідомлення для цільових груп)**
- **Адаптовані (передбачає диференційований підхід для визначення позиції по вакцинації у конкретних підгруп населення)**
- **Між особистий (взаємодія медичних працівників з представниками дітей щодо вакцинації)**

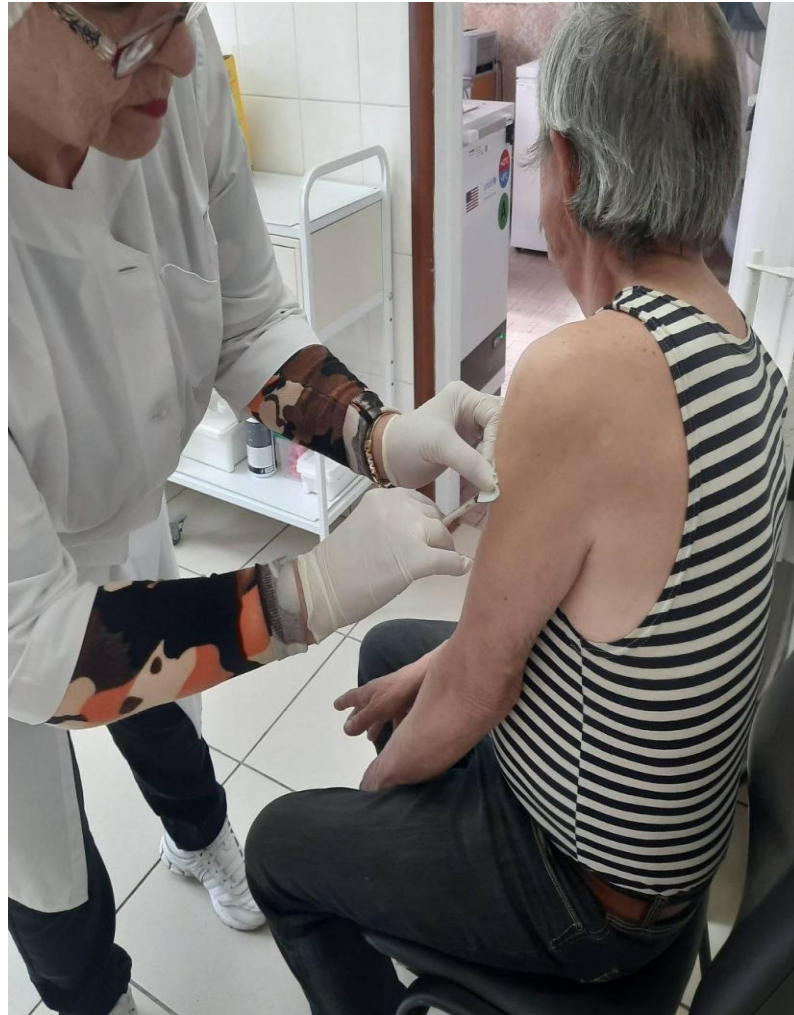
ПРИ СПІЛКУВАННІ З ПАЦІЄНТАМИ ГОЛОВНЕ, ЦЕ:

- **Партнерство, заради прийняття рішень**
- **Слідування за лідером, відсутність своєї думки**
- **Відлуння, згода**
- **Опозиція, незгода**
- **Ті хто не визначився, не впевнені**

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ З ДОВІРОЮ ДО ВАКЦИНАЦІЇ:

- ◎ **Вагання щодо вакцинації**
- ◎ **Страх побічних ефектів**
- ◎ **Недовіра до медичної системи, влади**
- ◎ **Вплив антивакцинальних рухів**
- ◎ **Недостатня інформованість, щодо захворювання**

ПЕРЕВІРКА ФАКТІВ ПРО ЩЕПЛЕННЯ ДОПОМОГАЄ УНИКНУТИ НЕПРАВДИВІЙ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ЩЕПЛЕННЯ

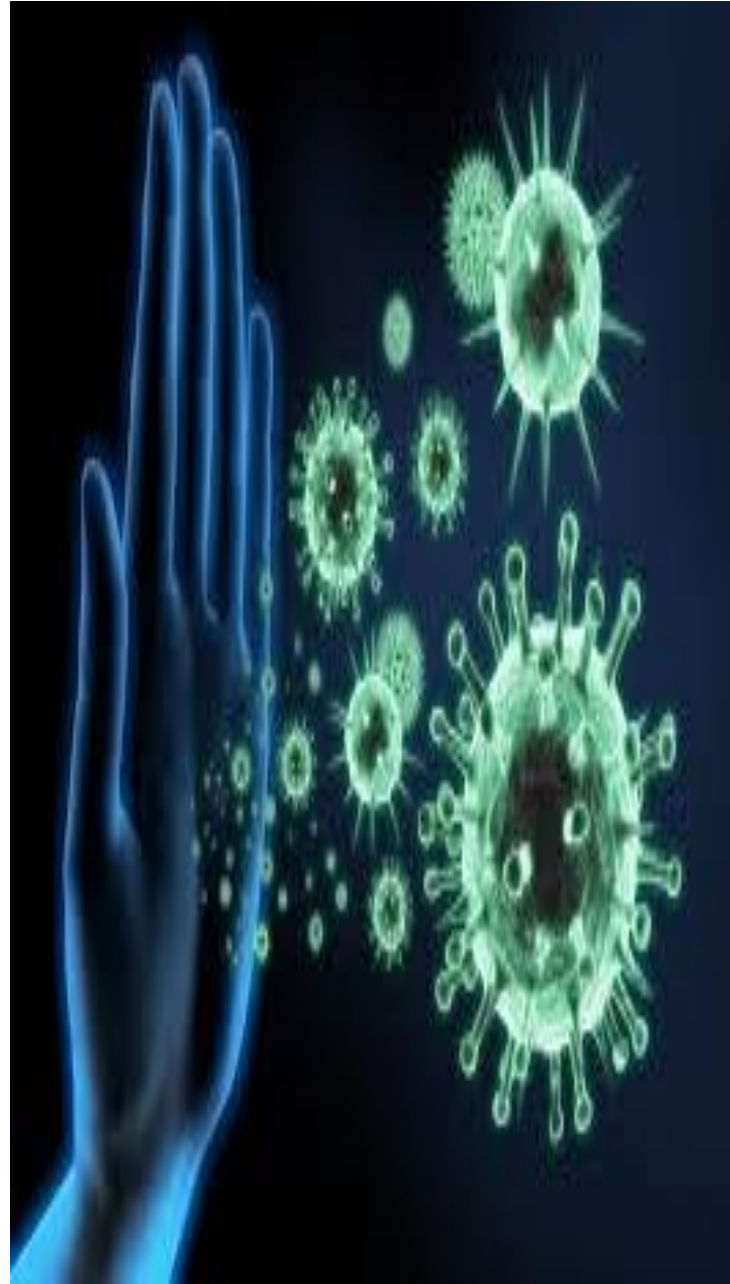
Правда про
щеплення

1. Вакцина безпечна!

2. У щепленнях немає токсичних речовин чи чипів (вакцина містить тільки ті компоненти, які необхідні для формування імунітету. Речовини які використовують у вакцинах, як консерванти, присутні у безпечних для здоров'я кількостях. Жодних «чипів» у вакцинах немає – це вигадка.

3. Вакцини не викликають аутизм (цю ідею викликала публікація псевдонаукового дослідження, яке було згодом спростоване й відкликане, а самого псевдо науковця позбавили ліцензії)

4. Захист який дає вакцинація - безпечний і передбачуваний, а спроба «перехворіти» - це лотерея зі здоров'ям. Перехворіти на інфекційну хворобу може бути небезпечною, адже є ризик отримати ускладнення чи навіть померти. Деякі вакцини захищають від тяжкого перебігу, інші - повністю запобігають зараженню.
5. Від вакцин не заражаються інфекціями. Завдання вакцин - навчити організм правильно реагувати на інфекцію у майбутньому, тому неможливо заразитися отримавши щеплення.

6. Вакцини безпечні для вагітних. (Деякі вакцини (грип, кашлюк, дифтерія, правець) рекомендовані під час вагітності, щоб захистити і вагітну, і майбутню дитину; вони є важливими, бо ці інфекції можуть бути небезпечними і для матері, і для дитини, яка ще не досягла віку, коли їм можна отримувати власні щеплення. Вакцинація дозволяє матері передати дитині антитіла до цих хвороб через плаценту.)
7. Вакцина проти ВПЛ не призводить до порушення репродуктивної функції. (вона спрямована на запобігання інфікуванню онкологічними штамми ВПЛ, які можуть призвести до раку шийки матки).

МІФІ

- ◎ ***Міфи про щеплення та вакцинацію можуть створити надмірний страх та необґрунтовану відмову від імунізації. Імунізація є безпечною та ефективною, і вона врятувала безліч життів.***

МІФ №1

Щеплення може
призвести до
інфекції

НАСПРАВДІ

Щеплення – це спосіб стимулювати імунну систему організму, щоб вона стала більш стійкою до конкретної інфекції. Вакцина містить слабкі або вбиті мікроорганізми, або їхні антитіла, які не можуть призвести до захворювання.

МІФ №2

- **Імунізація не потрібна, якщо здоров'я міцне**

НАСПРАВДІ

Імунізація допомагає підвищити рівень імунітету і зменшити ризик захворювання навіть у здорових людей. Імунізація є частиною глобальних зусиль у боротьбі з епідеміями та пандеміями.

МІФ №3

- ⦿ ***Вакцини містять небезпечні хімічні речовини***

НАСПРАВДІ

Вакцини проходять суворий контроль якості та безпеки перед тим, як стають доступними.

МІФ №4

⦿ **Імунізація є неефективною НАСПРАВДІ**

Імунізація не гарантує 100% захист, але вона робить захворювання менш поширеним і легким для організму в разі інфікування, а також допомагає зменшити тяжкість захворювань та ризик ускладнень.

МІФ №5

Імунізація може призвести до побічних ефектів

НАСПРАВДІ

Нажаль жодне медичне втручання не є абсолютно безпечним, але серйозні побічні ефекти від імунізації дуже рідкі. Але з кожною вакциною працює група експертів, що постійно моніторять безпеку вакцин та реагують на будь-які побічні дії

**ДЯКУЮ ВАМ
ЗА УВАГУ!**

gumocestka.in.ua

**ПРЕЗЕНТАЦІЮ
ПІДГОТУВАЛА:**

Медсестра ЗПСМ
амбулаторії №1 КНП
СМР “ЦПМСД м.
Слов’янська”
Шарапова Анжела
Сергіївна та зірочки
амбулаторії №1

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА:

www.rbc-ua.cdn.amppzoject.org

<https://www.unicef.org>

moz.gov.ua

phc.org.ua

yuzko.com.ua